ԱՊՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 գրուշտան

ՏԱՀՄԻՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . 180 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Փօսթա խէրճի իլավէ օլունմաճագ իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . 220 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . 110 »

30 Բարա

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Գանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սաիրէիյէ այիտ 1 վէ 3 ինճիւ սահիֆէլէրէ 6 ղր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:

Մէվատտը Նաֆիյայը տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:

30 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 8 տէ տիր: —Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ մէքթուպլար մէվատտ Ղագըրնտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն Նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 28 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Թաշրա ապօնէլէրիմիզտէն բէք չօգլարը՝ ապօնըման միւտտէթլէրի խիթամ պուլտուղու հալտէ հէնուզ տէյնլէրինի թէսվիյէ իթմէմիշ օլտուգլարընտան, վէ պու հալ իսէ իտարէմիզճէ սէքթէ հասըլ իտէճէյի տէրքեար պուլունտուղընտան, պիր ան էվվէլ զիմմէթլէրինի թէսվիյէ հիմմէթ իյլէմէլէրինի Թաշրա միւշթէրիլէրիմիզէ րիճա վէ իխթար իտէրիզ:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բազար իրթէսի կիւնիւ ագտը իճթիմա իտէն մալիյէ գօմիսիօնը՝ մէմուրիյէթինէ խիթամ վէրմիշ օլտուղու եազըլմըշ իտի:

Իճթիմաը մէզքիւր հազգընտա ալընան թաֆսիլաթա կէօրէ, տուխանըն ճէնէպիյէսէ սէնէվի խիզատէ 1 ֆայիզ վէ խարըմ րէսիւմաթ իթտաը իչիւն տանզաւը թահվիլաթա թէրք օլունմասը մուգարրէր օլան 1,520,000 լիրայա գարշըլըգ օլարագ աթիտէքի մէպալիղ թէրք օլունմուշ տըր:

Գալաթա պանքէրլէրինէ սէնէվի վէրիլէճէք օլան 590,000 լիրա իֆրազ օլունտուգտան սօնրա, բուսումը Սիթթէ հասըլաթը	895,000
Շարգի Րումէլի վէրկիսի մա կէօմրիւք	245,000
Գըպրըզ ֆազլասը վէ խախոտ անըն մուգապիլինտէ կէօմրիւք վարիտաթընտան իֆրազ օլունաճագ մէպլաղ	130,000
Պուլկարիստան վէրկիսի վէ խախոտ անըն մուգապիլինտէ Թիւթիւն բուսումընտան իֆրազ օլունաճագ մէպլաղ	100,000
Թիւթիւն ինհիսարը պտուղու հալտէ պուճունլը մէլհուզ օլան ֆազլա	150,000
Եէքիւն	1,520,000

Պուլկարիստան վէրկիսի օլարագ կէօսթէրիլէն մէպլաղ շայէթ քեաֆի աատ օլունմատըղընտան, Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ սէնէվի 50 պին լիրայա պալիղ օլան թէնպէքի բուսումունու տախի՝ ֆազլասը խազինէյէ աիտ օլմագ իւզրէ, տանիլէրէ թէրք իյլէմիշ տիր:

Պունտան սօնրա, Մ. Պուրգ Թարաֆընտան վարիտաթը մէթրուքէնին Թագսիմի հազգընտա Թանզիմ օլունան վէ 36 մատտէյի հավի պուլունան լայիհա գըրաաթ օլունմուշ տըր քի, խայլի վագթ իճթիմաա իտմիշ տիր: Օսմանլը մուրախխասլարընըն լայիհաի մէզքիւրէյի միւթալաա վէ թէտգիգ իթմէք իւզրէ պիր հաֆթա միւտտէթ թալէպ իթմէլէրինէ մէպնի, միւտտէթը մէզքիւրէ իթա օլունմուշ տըր:

Իշպու լայիհա՝ Պապը Ալի ճանիպինտէն մանսուպ պիր մէմուրը մախսուս իլէ վէքեալէթնօրք պէյ վէ կէօչէր վէ Պէրթրամ էֆէնտիլէրտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօնըն թահթը թէտգիգինէ արզ օլունաճաղընտան, կէլէճէք հաֆթա զարֆընտա մէճմուայի ումումիյէսի մուճիպ օլաճագ պիր սուրէթլէ պու մէսէլէնին հալլ օլունտուղու կէօրիւլէճէքտիր:

Կալիպա Օսմանլը մուրախխասլարը իլէ տաւին վէքիլլէրի պէյնինտէ ճարի օլան միւզաքէրաթըն խիւլասասընը հավի օլմագ վէ պու պապտա Թանզիմ իտիլէճէք մագավէլէնամէյէ էսաս օլմագ իւզրէ իրատէի Սէնիյէյէ արզ օլունաճագ մազպաթանըն սուրէթը թէրթիպի հազգընտա խարըն մուզաքէրէ պուլունաճագ իճթիմաըն մէզքիւր ճէրէյան իյլէյէճէք տիր:

—

Տիւնքի կիւն Բուսիա Թաղմինաթը մէսէլէսինի միւզաքէրէյէ մէմուր օլան գօմիսիօն՝ Խարիճիյէ Նէզարէթի տաիրէսինտէ ագտը իճթիմա իյլէմիշ տիր:

—

Պապը Ալի իլէ Ցէրսաատէթ Իւնան սէֆարէթի պէյնինտէ ախիրէն պազը մուխապէրաթ ինթաճ իտէն Լարիսա (Եէնիշէհիր) Օսմանլը բօսթախանէսի մէսէլէսի հալլ բույէթ վէ թէսվիյէ օլունմամըշ տըր:

Մէսմուաթա կէօրէ, Իւնան Հիւքիւմէթի Օսմանլը մէմուրլարընը բօսթա մուամէլաթընը իճրա իթմէք իւզրէ մուվագգաթէն իգամէթ իթտիքլէրի խանէտէն իխրաճ իթմիշ տիր, վէ մէմուրինը մամայլէհ տախի Ցէրսաատէթէ պու պապտա իճրաաթ չիքեայէթ իյլէմիշլէր տիր:

—

Օսմանլը վէ Իւնան Թահտիտը հուտուտ միւխթէլիթ գօմիսիօնընտա Ալէման մուրախխասը միրալայ Մ. Պլիմ՝ Պէրլինէ ավտէթ իտիւպ իմբէրաթօր հիզօմա նէթայիճը մէմուրիյէթի հազգընտա իզահաթ վէրմիշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մօրնինկ Բօսթ ղազէթասընըն հոկ. 25 թարիխլիյէ Պէրլինտէն ալտըղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պարօն Սթրուղապէրկ՝ Եվրոպա վամիսի պօլունտա պիր չըրկինլիք իւշասը իհթիյաթը իւթիպաալ իթմիշտիր:

—Մալիյէ մէմուրիյնինտէն օլուպ, սանճագ մուհասէպէճիլիքլէրինտէ վէ ախիրէն կիրիտ ֆըրգալ ասաքէրիյէսի մուհասէպէ մէմուրլուղընտա պուլունմուշ օլան Մըսըրլըզատէ Մուսթաֆա Նուրի պէյ՝ պու տէֆա Ադանա վիլայէթի տախիլինտէ Գօզան սանճաղը մուհասէպէճիլիյինէ Թային գըլընմըշ օլտուղընտան, մումայիլէյհ պու կիւն Ցէրսաատէթտէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր:

—Էսքի Ցէրսաատէթտէ օլուպ, Պաղտատտա իքէն խանէսինտէ զուհուր իտէն պիր նաչէտէն տօլայը ճինայէթլէ մաղնուն պուլունան Ջէհիրզատէ Գասըմ բաշանըն մէվգուֆէն իսթինթագընա գարար վէրիլմէք իւզրէ օլտուղունու վաքիթ եազըյօր:

—Աէբէրին պէյանընա կէօրէ, Հինտուսթանտա Բամբուր Հաքիմի Թէլպալի խան՝ Մէքքէյէ պիր միւխօն ղըշ գըյմէթինտէ զայէթ սէնամէլը պիր նէրտիվէն իլէ իքի սանճագ տիրէյի հէտիյէ կէօնտէրմիշ տիր:

—Գարստէնիզ պօղազընտաքի Ճան գուրթարան հէյէթի հազգընտա պազը Թէտապիրին միւզաքէրէսինէ մէմուր օլան մուխթէլիթ գօմիսիօն էվվէլքի կիւն Լիման տաիրէսինտէ Լիման րէիսի Ցիյավէր բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ ագտը իճթիմա իյլէմիշ տիր:

Ինկիլիզ սէֆիրի լօրտ Տիւֆրին էվվէլը մէզքիւրտէ Լիման տաիրէսինէ պիլ աղիմէ բաշայը միւշարիլէյհէ պիր զիյարէթ վէրմիշ տիր:

—Բուսիատա քէրչ սէվահիլինտէն 290 նէֆէր Չէրքէզ մուհաճիրի՝ էվվէլսի կիւն Ցէրսաատէթէ կէլմիշլէր տիր:

—Ցիւնքի նիւսխաէմիզտէ միւնտէրիճ Թէվճիհաթ ճէտվէլի սըրասընտա Խարիճիյէ մուհասէպէ գալէմի սէր խալիֆասը Խաչիկ Օսեան էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի Թէվճիհ պույուրուլմաղը իլան օլունմուշ իսէ տէ, մուախխարէն ալընան մալումաթա կէօրէ, րիւթպէի մէզքիւրէյէ նայիլ օլան էֆէնտինին՝ գալէմը մէզքիւր սէր խալիֆասը Գէօրգ էֆէնտիզատէ Բաբազեան Խաչիկ էֆէնտի օլտուղու անլաշըլմըշ տըր:

—Րիվայէթէ կէօրէ, Բուսիա հիւքիւմէթի Ալէմանիանըն քիւչիւք հիւքիւմէթլէրի նէզտինտէ պուլունան բօլիթիգա մէմուրիյէթլէրինի իլղա իտիպ, Ունաաօլունտա էէնի գօնսօլօսլըգլար իհտաս իթմէք նիյէթինտէ իմիշ:

—Լիվա Մուսթաֆա Րըֆգը բաշա միւթէվէֆֆա Մէհմէտ Նուրի բաշանըն եէրինէ Գօսօվա ասաքիրը Շահանէսինէ գումանտան թային օլունարագ, էվվէլքի կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ հարէքէթ իթմիշ տիր:

—Ֆրանսա խարիճիյէ նէզարէթինէ Թաեին օլունաճաղը թէլէկրաֆլա խապէր վէրիլէն Ցէրսաատէթ Ֆրանսըզ սէֆիրի Մ. Թիսօնըն եէրինէ էլչիլիք Մարսիլիա ֆըրգալ ասաքէրիյէսի գումանտանը պուլունան Մ. Պիլօնըն Ցէրսաատէթ սէֆարէթինէ Թային օլունաճաղը րիվայէթ օլունույօր:

—Պու մէմուրիյէթէ Բօմատա ֆրանսըզ սէֆիրի պուլունան Մարգի Էմմանիւէլ տը Նուայլըն Նասպ օլունաճաղը տախի մէրվի տիր:

—Ալաֆրանկա հօկտեմբերին 30ընտա Սիամ բրենս Բրիտոդանկ Լօնտրատաքի Սիամ էլչիսի վէ սըր քեաթիպի իլէ պէրապէր Լօնտրատան Վիէննայա կիտէրէք, իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրինին հուզուրընա գապուլ օլունմուշ վէ Սիամ Հիւքիւմտարընըն խաթթը տէսթիյէ մուհարրէր պիր նամէի մախսուս Թագտիմ իթմիշ տիր:

Բրէնսը մումայիլէյհ Ավստրիա Մաճարիսթան վէլիահտը Արշիտիւք Բօտօլֆ իլէ զէվճէսի իչիւն սիամքեարի պիր Թագըմ հէտիյէլէր տախի կէթիրմիշ տիր:

—Էվվէլքի կիւն սապահա գարշը Պէյօղլունտա Ալտըն Մաճար իսքէլէսինտէ պիր Բումէնին միւլքիյէթինտէ պուլունան քեարկիր գագինօտան հարիգ զուհուր իտէրէք, մէզքիւր գագինօյէ իքի օթէլ, իքի քեարկիր խանէ վէ իքի տիւքեան մուհտէրիգ օլմուշ տըր:

—Աթէնաը տաիրէ՝ գարշը կաղէթալարընտա նէշր իթտիրտիկի պիր վարագատա, սուլարըն ուսուլը թէվզիինտէն շիքեայէթլէ, Պէյօղլու էհալիսինին պիր այըղ իհթիեաճաթընա քեաֆի տէրէճէտէ միւտտախիր սու պուլունան թաղսիմին պիր խաղինէսի տօլու օլտուղունու, վէ չիւնքի էհալիյէ վէրիլէն սու մէզքիւր խաղինէնին ֆազլասը օլտուղունու պէյան իտէյօր:

Բէզալիք վարագայի մէզքիւրտէ զիքր օլունտուղունա կէօրէ, պէնտլէրտէ տախի էպէյիճէ սու պուլունուպ, Շէհր Էմանէթինին էմր իթտիքի ուսուլը Թէվզիի միւճիպինճէ, մէզքիւր սու՝ եաղմուրլար էյիճէ պաշլայընճայա գատար Պէյօղլու էհալիսինին ատի իհթիեաճաթընա քիֆայէթ իտէպիլէճէք տիր:

—Բարիզտէն սօն բօսթա իլէ ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Մ. Ժ. Ձարիֆինին սըհհաթը խայլիտէն խայլի էյիլէշմիշ օլուպ, ատիպլէրին րէյի իւզէրինէ, միւշարիլէյհ Մ. Ձարիֆի՝ պու գըշը Նիսսա գուրպինտէ վագը Մանթօն նամ մահալտէ կէչիրէճէք տիր:

—Աւետաբեր օգունտուղունա կէօրէ, Ամէրիգա Պօրտ շիրքէթի՝ Թիւրքիատա Թալիմ ու Թէրպիյէնին ինթիշարը իչիւն կէչէն սէնէ 19,145 Ինկիլիզ լիրասը սարֆ իթմիշ տիր:

ՇԻՐՔԷԹԸ ԽԱՅՐԻՅԷ

—

Մէսմուաթըմըզա կէօրէ Պօղազ իչի Թարաֆընտա իգամէթ իտէն իսլամլար՝ ճամիլէրտէ, խրիսթիեանլար՝ քիլիսէլէրտէ, վէ եահուտիլէր՝ սինագօգլարտա հէր կիւն հէյման պաշգա պիր տուա իթմէյիպ, Շիրքէթը Խայրիյէնին քէնտիլէրինէ վէրտիկի էզիյէթ վէ սըգընթըտան գուրթուլմալարը իչիւն տուա իթմէքտէ իմիշլէր:

Ֆիլհագիգատա Շիրքէթին՝ քէնտի սէպէպը վիճտան ու հայաթը օլան եօլճուլարընա վէրտիկի էզիյէթ վէ սըգընթը՝ տէֆ ու րէֆ օլմագ իչիւն ճէնապը Հագգա տուա օլունաճագ պիր պէլիյէ տիր:

Պու իտարէնին եօլսուզլուգ վէ նիզամսըզլըգլարը արթըգ տարայը մէսէլ հիւքմինէ կիրմիշ, հէր կիւն վէ հէր սաաթ եօլճուլարա րահաթսըզլըգ վէրմէք իչիւն ատէթա Թէտապիրլէր գուլլանմագտա վէ Թէհլիքէյի մուճիպ հալ ու հարէքէթտէ պուլունմագտա տըր:

Մէսէլա՝ ագշամլարը սաաթ 11 պուչուգը 5 տագիգա կէչէրէք Քէօփրիւտէն Պէյքօզա գատար կիտէճէք օլան վափօր՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու վագթը մուայենինտէ հարէքէթ իտէճէք եէրտէ, վագթընը 8—10 տագիգա կէչիրէրէք Խանի 12 յէ չէյրէք գալարագ քէօփրիւտէն հարէքէթ իթմէքտէ, վէ իշթէ պու ույղունսըզլըգըն սուի նէֆէրի օլարագ, վափօրտա տէյիլ օթուրաճագ եէր, հաթթա այագտա տուրմագ իչիւն պիլէ եէր գալմամագտա տըր: Պու պէօյլէ օլուպ, պիր աղ տա հավա լոտօս օլունճա արթըգ վափօր խալգընըն նէ տէրէճէ սըգընթը վէ էզիյէթ չէքտիյինի եալընըզ օ եօլճուլար թասավվուր իտէպիլիրլէր:

Թէհլիքէ խուսուսընա կէլինճէ, Շիրքէթ վափօրլարընըն հաճմինտէ օլան սէֆինէլէրին նիհայէթ 300 քիշիտէն զիյատէ եօլճու ալմամալարը՝ պահրիյէ նիզամնամէսինին էն պիրինճի վէ էն միւհիմ ահքեամընտան պիրի օլտուղու վէ պունուն տա մահզա տէնիզ Թէհլիքէլէրի իչիւն պուլունտուղը հէր քէսէ մալում իքէն, Շիրքէթ վափօրլարը պազըն պունուն իքի իւչ միսլի միգտարընտա եօլճու ալմագտա, վէ կէրէք էհալինին կէրէք կաղէթալարըն պու պապտաքի Թէշէքքիեաթընա ֆիթուր պիլէ իթմէմէքտէտիրլէր:

Պիզ պու հալլէրի եազմագտան օսանըրզ. լաքին Շիրքէթ պու ույղունսըզլըգլարըն էօնինիւ ալմագ իչիւն կէօսթէրտիկի ֆիւթուրսըզլըգտան սուսմամազ. անըն իչիւն պիզ տէ էհալի կիպի ճէնապը Հագգա պու իտարէնին իսլահընը լէ քեաֆինի իլէ պէրապէր Նէզարէթին տէ նազարը տիգգաթընը տավէթ իթմէքտէ իսրար իտէրիզ:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Վիէննա 7 Նոյեմ.

Ավստրիա մէճլիսը մէպուսանընըն պու կիւնքի իճթիմաընտա Պարօն Հօպֆէրթ՝ միւթէվէֆֆա Պարօն Հայմէրլէնին մէտհ ու սիթայիշինտէ պուլունան մէսէլէսինին թուրքէթի հալլինի թիզքեար իթմիշ, վէ Էվրոպա թէվէճճիհլէրի իպգայը հալտէ Շարգտա հալլ օլունմայա մէզ պիր մէսէլէ ... վէ հալտէ պիր մէսէլէ զուհուր իթմիշ պուլունտուղընը պէյան իյլէմիշ տիր:

Օրան (Ճէզայիր) 7 Նոյեմ.

Ժէնէրալ Լըպէքին Թահթը գումանտասընտա օլարագ իքի ալայ ասքէր՝ Էլ Էօմէր գապիլէսի ալէյհինտէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր:

—Ասաքիրի մէզքիւրէ Նոյեմբերին իքինճիւ կիւնինտէ եօլա չըգմըշլար տըր:

Այն իւս Սաֆրատա խայլի միւհիմմաթ վէ էրզագ թօփլաթտըրըլմըշ տըր:

(Պու ատաղ կէլէն [illegible])

Բարիզ 8 Նոյեմբեր

Մէճլիսը մէպուսանտա իֆրաթ հուրրիյէթ թարաֆտարանընտան (էնթրանսիժան) Մ. Գլէմանսօ՝ Թունուզ հազգընտա սուրէթը չէտուիտէ գապինէթօյա Թաարրուզ իթմիշ, վէ իւրաի Թահգըգաթ օլունմաղընը Թալէպ իլէ բառթամըը մէճլիսէ իլէմիշ տիր:

Մ. Ժիւլ Ֆէրրի եարըն ճէվապ վէրէճէք տիր:

Աժանս Բիւրէր

Լոնտրա 8 Նոյեմ.

Ջէրրա մէճլիսինէ հէվալէ իտիլէն մէսալիհին Թէսհիլի իչիւն 3 գօմիսիօն տահա Թէշքիլ օլունմուշ իսէ տէ, մէսալիհ ազալմագ չէօյլէ տուրսուն, ճէմիյէթը իթթիհատիյէ ազասը մէսալիհի մէզքիւրէյի Թէզիիտ չալըշըյօր:

Թիճարէթ աեանտաճանէ տայիր օլան միւզաքէրաթա՝ տէքէմպէրին 8ինտէ պաշլանաճագ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

Գայսէրիյէ Էրմէնի Գաթօլիք մէրխասը Էմմանուէլեան ֆազիլէթլիւ Պօղոս սէրբիսգօբօս հազրէթլէրի պու կիւն Մէրսին թարիգիյլէ մահալը մէմուրիյէթինէ աղիմէթ իթմէքտէ տիր:

—

Կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ միւթէվէֆֆա միւլէթտէն Ցակոբեան Միքայէլ էֆէնտինին քէրիմէսի Օրիորդ Մարիին՝ Ցովակիմեան Միհրան էֆէնտի իլէ նիշան րէսմի իճրա օլունտուղը մահալ մէմնունիյէթ իշիտիլմիշ տիր:

—

Մեծապատիւ Տէր,

«Հայոց Տնտես. Միութեան» Առաջին ընդհանուր Ժողովը պիտի գումարի յառաջիկայ Եշ. 28 Հոկտեմբեր, 'ի ժամ 4 'ի Մատենադարանի Հայոց Ղալաթիոյ։

Ժողովը պիտի զբաղի կանոնագրոյն վաւերացմամբ և համարատու մարմնոյն ընտրութեամբ:

Ձեր Մեծապատուութիւնն, ըստ 6°. և 11°. յօդուածոց կանոնագրին՝ անդամ լինելով Ընդհանուր Ժողովոյ, պատիւ ունինք հրաւիրելու զՁեզ, որ բարեհաճիք ներկայ գտնուիլ սոյն կարեւոր և հիմնական նստին, և մատուցանելու Ձեզ մեր խորին մեծարանաց հաւաստիքն:

Ի դիմաց Առժամեայ դիւանի Տնտես. Միութեան Հայոց

Ատենադպիր Ատենապետ

Ռ. Յ. Պէրպէրեան Յովհաննէս Կէօմիւճեան

1881 Հոկտեմբեր 24

—

Վենետկոյ Մխիթարեանց տպարանէն նոր հրատարակուած գրեանք.

—

ՇԻՐԱԿ

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑԵԱԼ

Յօրինեաց

Հ. Ղևոնդ Վ. Ալիշան

———

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ

ՄԱՍՆ Ա. 1814—1848

Գրեաց

Հ. Մինաս Վ. Նուրիխանեան

———

ԿՐԹԱՐԱՆ

ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Դիւրին ոճով և անսխալ ընթերցմամբ սորվելու համար.

Գրեաց

Հ. Յակովբոս Վ. Իսավէրտեան

Այս ամեն գրեանք կը վաճառին Ղալաթիա Սեդրոս խան և ամեն Հայ գրավաճառաց քով:

—

ԻԼԱՆ

Շումնու միլլէթ մէքթէպի իչիւն պիր հօճա Թալէպ իտիլմէքտէ օլմաղլա, իշպու մէմուրիյէթէ Թալիպ օլան հօճա էվլի օլուպ տա զէվճէսի տախի վարժուհիլիյէ միւգթէտիր պուլունուր իսէ, այտա էֆէնտիսինէ պիրտէն 200 տէն 250 ֆրանգա գատար, վէ էկէր պէքեար իսէ վէ եախօտ էվլի օլուպ տա զէվճէսի վարժուհիլիք իտէմէզ իսէ, եալընըզ քէնտիսինէ այտա 120 տէն 180 ֆրանգա գատար մաաշ իթա օլունաճագ տըր:

Ցէրճէճի մայիւմաթընա կէլինճէ, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճայը սուրէթը միւքէմմէլէտէ պիլիպ, հէմ մէթօտլար միւճիպինճէ տէրս վէրմէկէ միւգթէտիր օլմալը, վէ ճօղրաֆիա, իլմի րագամ վէ իլմի հիքմէթէ (բնագիտութիւն) տախի միւմքին մէրթէպէ աշնա պուլունմալը տըր: Բէզալիք զէվճէսի տէ վարժուհիլիք իթմէք իչիւն Էրմէնիճէ իլէ պէրապէր աղ չօգ քիւնէրլէրինի տէ պիլմէլի տիր:

Զիյատէ Թաֆսիլաթ ալմագ իչիւն Թալիպ օլան քիմսէնէ մաթպաամըզա միւրաճաաթ իտէպիլիր:

—

ՑԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէնէ 1881 հօկտ. 27/8 Նոյեմբերտէ խիթամ պուլաճագ օլան մէհսուր Նումունէլի միւզայէտէնին՝ 1881 Նոյեմբերին 2/14 ինճիւ բազար էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 2 յէ գատար Թէմտիտ վէ Թաալիգ օլունտուղու իլան օլունուր:

Սթամպօլ 8 Նոյեմ. 1881

Միւտիրը ումումի

Ա. ԹՐԻՒԼԷ

3—1

—

Ա ԼԱ ԳՕՆՖԻԱՆՍ

Ա. Մ. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Գալաթատա Վօյվօտա ճատտէսինտէ կլավանի խանընըն գարշըսընտա 38 նումէրօլու մաղազատա.

Ա. Մ. Պիլլօրեան շիրքէթինին Եվրոբաքեարի մէքէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ մաղազասը՝ կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Պօղազ իչինտէ իգամէթ իտէն միւթէհայիր ֆամիլեալար ինտինտէ նէֆասէթ խուսուսընտա քէսպը շէօհրէթ իթմիշ օլուպ, Եվրոբատան հէր վագթ էմթաայի մէզքիւրէնին էն ալա վէ էն նէֆիսլէրինի կէթիրմէքտէ վէ միւթէմատի միւշթէրիլէրինի տայմա մէմնուն էյլէմէքտէ տիր:

Մէզքիւր մաղազատա գանթար մալը (եանի գահվէ, շէքէր, եաղ, բրինճ, սաբունճէթ, բէյնիր, սապուն) չօգալաթ, պիսքիւթ, էնվայի չէքէրլէմէ, ալա շարապլար, պիրա վէ չայ վէ մէշրուպաթը սայրէ կէրէք թօբթան վէ կէրէք բէրաքէնտէ սաթըլըր վէ էմթաայի մէզքիւրէ հազգընտա գօմիսիօն տախի գապուլ օլունուր:

Պու կիպի մէշրուպաթ վէ մէքէքիւլաթ միւպայաասը իչիւն Եվրոբալը մաղազալարընա միւրաճաաթ իտէն միւշթէրիլէրտէն մէզքիւր Պիլլօրեան մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէքլէրինտէ հէմ Եվրոբալը մաղազալար կիպի վէ պէլքի տահա զիեատէ ալա վէ նէֆիս մալլար միւպայաա իտէրէք բէք զիյատէ մէնֆաաթ օլաճաղը վէ հէմ տէ պու միւնասիպէթլէ պու կիպի մալլարըն հէր թիւրլիւ ալըշվէրիշի մէզքիւր մաղազասընըն սաթըն ալմըշ պուլունաճաղլարը պէլլի գամէրըզ քի, մաղազայի մէզքիւրէ Թէքրիֆ րագլէթ պուլունուրաճագլար տըր:

24—4

ՖՐԱՆՍԱ

—

10

Ֆրանսա Թարիխիմիզին 9ունճու պէնտինտէ, Ինկիլթէրրա տօնանմասը, ալթը այ միւթէմատիէն Ֆրանսա տօնանմասընը արատըգտան սօնրա, նիհայէթ Թրաֆալկար պրունընտա, Ինկիլիզ ամիրալը մէշհուր Նէլսըն իլէ, Ֆրանսըզ ամիրալը Վիլնէօվ-ի-ն, գարշըլէջագըլը կէլմիշ օլտուգլարընտա, պէնտիմիզի գաթ իթմիշ իտիք:

Էվրոբանըն գառէրինէ հիւքմ իտէճէք աստ օլունան մէզքիւր Թրաֆալկար մուհարէպէսի, տիւնեա իւզէրինտէ վուգու պուլան էն պէօյիւք տէնիզ մուհարէպէլէրտէն պիրիսի տիր,

Նէլսընըն գումանտասը թահթընտա, էրկիրմի էտտի գըթա էմլէքէն կէմիսի պուլունմագտա իտի:

Ֆրանսըզ տօնանմասը գումանտանըն հիւքմիւ թահթընտա տախի, Ֆրանսըզ վէ Սպանիօլ, ճէման օթուզ իւչ գըթա էմլէքէն կէմիսի պուլունուպ, պունլար, իքի եարըմ այ չէքլինտէ մէվգը թութմուշլար իտի:

Նէլսըն, Ինկիլիզլէրին տէնիզ մուհարէպէսի ուսուլինճէ, քէնտի կէմիլէրինի չիֆթ չիֆթ գաթար սըրալարընա գօյուպ, Ֆրանսըզ վէ Սպանիօլ կէմիլէրինին օրթասընը եարտը, վէ պու սուրէթլէ իքիյէ պէօլմիւշ օլտուգու մէզքիւր իքի եարըմ այ չէքլինի, տէհլիքէլի պիր ալթէշ ալթընա ալտը:

Նաբօլէօն գարատա, հէնուզ մուհարէպէյէ պաշլամազտան ֆիթուհաթընա էմին օլտուղու կիպի, Նէլսըն տախի տէնիզ իւզէրինտէ, հէնուզ հիւճում պաշլամազտան, ֆէթհ իտէճէյինէ էմին իտի:

Հագըգաթէն, Ֆրանսըզլարըն վէ Սպանեօլլարըն պու ազիմ տօնանմասը, քի Նաբօլէօնուն բէք պէօյիւք պիր իւմիտինի հաիզ պուլունմագտա իտի, եալընըզ իւչ սաաթ զարֆընտա խարապ օլուպ, օլ Պէօյիւք Պօնաբարթըն Ինկիլթէրրայը պասըպ ֆէթհ իթմէք թասավվուրու էպէտի սուրէթտէ մահվ օլտու:

Ֆրանսըզ վէ Սպանիօլ տօնանմասընտան, էրմի գըթա պէօյիւք սէֆինէլէրին պիր գըսմը Ինկիլիզ սանճաղընա թէսլիմ օլտու, վէ պիր գըսմը տախի խարապ օլտու, վէ պագը գալանլար տախի, պաշլարընա կէլէն ֆէլաքէթին խապէրինի կէօթիւրմէք իւզրէ, կիւճ հալ իլէ եագայը գուրթարըպ գաչապիլտիլէր:

Ֆագաթ Թամ ֆիւթուհաթըն գազանըլտըղը սըրատա, Բըտութալը նամ Ֆրանսըզ պէյլիքինին օրթա տիրէկի չանագըլըղընտան աթըլան պիր գուրշուն, գահրաման Նէլսըրը եէրէ տէվիրէրէք, քէնտիսի ալըպ գամարաեա ինտիրտիլէր. վէ օրատա րուհունու թէսլիմ իթմէքտէ իքէն, Թէքմիլ տիւշմէն տօնանմասընըն մաղլուպ օլմասը խապէրինի քէնտիսինէ կէթիրտիքլէրինտէ, «Ալլահա Թէշէքքիւր իտէրիմ վազիֆէմի իճրա իտէրէք էօլիւեօրում», տէտի, վէ էպէտի սուրէթտէ կէօզլէրինի գաբատը:

Ֆրանսըզլար, տէնիզ իւզէրինտէ հէր նէ գատար եէնիլտիլէր իսէ տէ, գարատա, քէնտի բարլագ ֆիւթուհաթլարընա տէվամ իթմէքտէ իտիլէր:

Թրաֆալկար ֆէլաքէթինտէն 4 կիւն էվվէլ, եանի 1805 հօկտեմբեր 17տէ, Իւլմտէ պէօյիւք պիր մուհարէպէ վուգու պուլարագ, 30,000 Ավուսթրիա ասաքիրի, Մէնէրալ Մագ իլէ պէրապէր, Նաբօլէօնուն էլինէ էսիր տիւշտիւլէր, վէ Ֆրանսըզլար տահա պիր չօգ ֆիւթուհաթլար տախի գազանտըգտան սօնրա, Նոյեմբերին 12 սինտէ Վիեննայա կիրտիլէր:

Ավուսթրիա իմբէրաթօրու Իքինճի Ֆրանսուա, Օլմիւցէ գաչմըշ իտի:

Ռուսլար, Ավուսթրիանըն իմտատընա եէթիշիպ, այնի սէնէնին Դեկտեմբեր 2սինտէ 80,000 Ավուսթրիա վէ Ռուսիա ասաքիրի, պիր օ գատար տա Ֆրանսըզ ասքէրի իլէ Ավուսթէրլիցտէ գարշը պէ գարշը կէլտիլէր:

Պու Ավուսթէրլից մուհարէպէսի, Պօնաբարթըն կիւնինտէ վուգու պուլան էն տէհշէթլի մուհարէպէլէրտէն պիրիսի օլուպ, իւչ իմբէրաթօրլար, եանի Ռուսիա իմբէրաթօրու Պիրինճի Ալէքսանտր, վէ Ավուսթրիա իմբէրաթօրու Իքինճի Ֆրանսուա, վէ Ֆրանսա իմբէրաթօրու Պիրինճի Նաբօլէօն, իւչիւ պիրտէն չալըշէն հազըր պուլունուպ, գանլը սուլսամըշ օլան ասքէրլէրինին զաֆերինը, պիրիպիրինէ գարշը թահրիք իթմէքտէ իտիլէր:

Մուհարէպէ բէք չէտին սուրէթտէ տէվամ իտէրէք, Թօբլարըն կիւրլէմէսի, վէ սիւնկիւլէրին չաթըրթըսը, վէ եէրէ սէրիլէն պինլէրճէ սէֆիլ տէյիքգանլըլարըն գանլարը իլէ Թօբրաղըն գըբ գըրմըզը քեսիլմէսի, ազ վագըթտան մուհարէպէնին տէհշէթինի մէյտանա չըգարտըլար:

Նաբօլէօն, հէրսինտէն զիյատէ քէնտի աթէշինի Ռուս ալայլարը իւզէրինէ տէօքէրէք, նիհայէթ պունլար կէրի կէրի կիտէրէք տաղըլմըյա պաշլատըլար, վէ արաքը չօգ սիւրմէզտէն, Ռուս օրտուսու քեամիլէն գարմագարըշ պիր հալէ տիւշար օլարագ, Ֆրանսըզլար ֆիւթուհաթը գազանտըլար:

Մաղլուպ օլան Ռուսլար, եագընտա Չապուլունան պիր կէօլիւն պուզլարը իւզէրինտէն գաչմագտա իքէն, Նաբօլէօն պունլարը կէօրէրէք, «չաբուգ չու պուզլարը Թօբա Թութուն, վարսընլար սուտա պօղուլսունլար» տէյի պաղըրտը:

Պիր տէ, կէօլիւն պուզլարը իւզէրինէ եաղմուր կիպի կիւլլէ եաղտըրըլմայա պաշլայըպ, պուզլար չաթըրտամայա պաշլատըլար, պառէհու բարչա բարչա գըրըլտըլար, վէ պինլէր իլէ Ռուսլար, այագլարընըն ալթընտա աչըլան կիրտապա տէվրիլէրէք, սուուգ սուլարըն իչինտէն մէզարա ինտիլէր:

Ռուսլարտան վէ Ավուսթրիալըլարտան, Ավուսթէրլիցտէ 30,000 քիշի Թէլէֆ օլմուշ, վէ Ֆրանսըզլար Թարաֆընտան տախի 12,000 քիշի էօլմիւշ իտի:

Պունունի իւզէրինէ, Բրէզպուրկտա, Ֆրանսա իլէ Ավուսթրիա պէյնինտէ ագտը միւսալէհա օլտու Դեկտեմբերին 26սընտա, եանի Ավուսթէրլից մուհարէպէսինտէն 24 կիւն սօնրա:

Բրուսիա գրալը Իւչիւնճիւ Ֆըրէտէրիք, տայիմա Ինկիլթէրրա հագգընտա տօսթլուգ իզհար իթմէքտէ իտի իսէ տէ, բէք չօգ տէֆա իքի եիւզլիւլիւք իտիպ, հաթթա պու բօլիթիգասընա միւքեաֆաթէն իմբէրաթօր Նաբօլէօն, Ավուսթէրլից մուհարէպէսինտէն 13 կիւն սօնրա, Հանօվրա գրալըղը մէմալիքինի քէնտիսինէ հէտիյէ վէրմիշ իտի:

Ֆագաթ պու տօսթլուգ մուվագգաթ օլուպ, իմբէրաթօր Նաբօլէօն վէրմիշ օլտուղու հէտիյէ իլէ պէրապէր տահա չօք չէյլէր տախի իսթէտէ ալմակը բէք ալէա պիլիր իտի:

Արասը պիր սէնէ կէչմէտէն իչ բօզուլտը վէրտի:

Նաբօլէօն Թէքմիլ Ալէմանիայը, Ավուսթրիա իլէ պէրապէր աճաղընըն ալթընա ալմըշ օլտուղու կիպի, Բրուսիայը տախի տիզ իւզէրինէ կէթիրմէյէ գարար վէրտի:

50 սէնէ մուգատտէմ Բրուսիանըն պէօյիւք Ֆրէտէրիգ գըրալը պիւթիւն Էվրօբաեա գարշը գօյմաեա մուվաֆֆագ օլմուշ իտի, Ֆագաթ իւչիւնճիւ Ֆրէտէրիգ Վիլհէլմ, բէք չապուգ սուրէթտէ Նաբօլէօնուն գուվվէթի ալթընտա էզիլտի:

Պիր կիւնիւն իչինտէ, եանի 1806 սէնէսի հօկտեմբերին 14 ինտէ, պիրիսի Ավէրսթատտ վէ տիկէրի Ենաեա վուգու պուլան իքի պէօյիւք մուհարէպէլէր, Բրուսիա գըրալըղընը խարապ իթմէք տէրէճէլէրինէ կէթիրմէկէ քեաֆի օլտուլար:

Ալթը եէտի հաֆթա զարֆընտա, Բրուսիալըլարըն 350 պէտէ սանճագլարը 4000 բարէ Թօբլարը վէ 80000 ասքէրլէրի, Ֆրանսըզլարըն էլինէ էսիր տիւշտիւլէր, վէ գրալըն 120,000 նէֆէր ասաքիրինտէն, անճագ 15—16 պին քիշի գալըպ, գաչըրըը սըրատա, սանճագըն Չալթընտա եալընըզ պու քիւչիւք օրտու պուլունմագտա իտի:

Հօկտեմբերին 28ինտէ, Նաբօլէօն ֆիւթուհաթլա Պէրլինէ կիրտիպ, Թէքմիլ Բրուսիա գըրալըղընա սահիպ օլտու, վէ մէմալիքին իւզէրինէ 159 միլեօն ֆրանգ Թազմինաթը հարպիյէ վազ էյլէտի:

Նաբօլէօն Եան Ռուսիէ կիտիպ պէօյիւք Ֆրէտէրիգին՝ տայիրէսինէ կիրտի, վէ միւշարիլեհին գըլը մուազզամըն Թագընմըշ օլտուղու գըլըճը ալըպ, «Իքի միլեօն ֆրանգ վէրսէլէր արթըգ պու գըլըճը էլիմտէն չըգարմայաճաղըմ» տէտի:

Վէլ հասըլ արթըգ գըրալլար վէ իմբէրաթօրլար էյիտէն իսքեաթ օլտուլար քի, պու Գօրսիքալը իմբէրաթօր ճէնկճըյէ գարշը, հիչ պիր իթթիֆագը տիւքէլիյէ խայըր իթմէյէճէք իտի:

Էն միւթէքէպպիր հիւքմտարլար պիլէ, պու կէնճ Թօբճու միւլազիմի պօզմասընըն էօնիւնտէ, տիզ իւզէրինէ կէլմիշլէր վէ աստթա մէրհամէթինի տիլէմէքտէ իտիլէր:

Թէքմիլ Էվրօբա տէվլէթլէրի տիւշարը տէհշէթ օլմուշլար, վէ եալընըզ Ինկիլթէրրա պաշ էյմէմէքտէ իտի:

Նաբօլէօն տախի պու իշին իւզէրինէ տիւշիւնմէքտէ, եանի չու միւթէքէպպիր Ինկիլիզլէրի տէ ամանա կէթիրմէյէ պիր Թարիգ արամագտա իտի:

Նիհայէթ քէնտինճէ պու Թարիգի տէ պուլմուշ զանն իթտի:

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Պանգասընըն 30 Սեպտեմբեր 1881 Թարիխինտէ պիլանչօսու տըր:

—

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Ֆրանք Սանթիմ
Սանտըգտա վէ եա պանգալարտա նուգուտ	63,971,771 46
Սանտըգտա պուլունան սէնէտաթ	134,792,927 89
Հիսապը ճարի	141,703,859 94
Ռէհին վէ եաթէէ. մինաթ իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ վէ սաիրէ	269,776,823 22
Հիսսէ վէ պօնօ վէ Թահվիլաթ վէ էսհամ	49,851,751 62
Բարիզտէ վէ Լիօնտա վազը էմլաք	18,000,000
Էմր իւզէրինէ աչըլան հիսապլար	44,869,478 88
Սէրմայէտէն հէնուզ ախզ օլունմայան մէպլաղ	100,000,000
Եէքիւն	822,966,613 01

ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ

Տէբօզիթօ վէ աչըգ պօնօլար	167,456,153 38
Հիսապը ճարի	134,449,389 75
Գապուլ օլունան բօլիչալար	70,746,297 47
Վատէիմուայենէ իլէ տէբօզիթօ վէ պօնօլար	136,756,356 41
Էմր իւզէրինէ աչըլան հիսապլար	33,558,416
Իհթիյաթ ագչէսի	80,000,000
Սէրմայէ	200,000,000
Եէքիւն	822,966,613 01

Մէճլիսի Իտարէ Րէիսի
ՀԱՆՐԻ ԺԷՐՄԷՆ

Մէտիր
Ժ. ԼԸԹՈՒՐՆԷՕՐ

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

ԶԱԽԻՐԷ

Սթամպօլ հօկտ. 28/9 նոյեմ. 1881

ՊՈՒՂՏԱՅ

Բիյացա տուրկունլըգտա տէվամ իթմէքտէ, վէ զանն օլունտըղընտան զիեատէ տուրկուն պուլունմագտա տըր: Բէք ազ մալ միւրուտ իթմէսինտէն վէ հազըրտա մալ պուլունմամասընտան տօլայը պու հաֆթանըն իլք տէօրթ կիւնլէրինտէ բէք ազ իշ օլմուշ տըր: Մուախխարէն Էվրօբատան կէլէն միւսաիտ խապէրլէր իւզէրինէ բիյացա գավիլէշմիշ, վէ ֆիյաթլար արթմըշ տըր. պինաէն ալէյհ բիյացատա անգարիպ րէվաճ վուգու պուլաճաղը մէմուլ տըր:

Պու հաֆթա 4,000 քիլէ հիրգա վէ 25,000 քիլէ եումշագ պուղտայ սաթըլմըշ տըր:

Հազըրտա 13,000 քիլէ հիրգա, 40,000 քիլէ եումշագ պուղտայ, 16,000 քիլէ Հինտ պուղտայը վէ 20,000 քիլէ արբա վար տըր:

Ֆիյաթլար պէրվեճհը ատի տիր.

Լիրա 100 ղրուշտան ֆիյաթը ճարիյէ.

	Լիպրէ	Ղրշ.
Սէրթ պուղտայ.—Ազագ, Իսմաիլիա	56-60	30-33
Էտիրնէ, Թէքիրտաղ	57-60	26-31
Հիրգա.—Ազագ, Օտէսա վէ Ղայրիհիմ	57-60	32-36,25
Ուլահիա վէ Թունա	56-57	29.50-31.50
Եումշագ պուղտայ.—Պուրկազ վէ Ֆիլիպէ	58-57	25.25-29
Վառնա վէ Գալչըգ	58-55	24-26.50
Գալաս վէ Իպրաիլ	54-57	26-30
Գօգօրօզ.—Գալաս, Իսմաիլիա, Օտէսա		16-17
Արբա.—Րումէլի վէ Թունա		12.50-13

ՈՒՆ

Բիյացատա ազ իշ վար տըր. Վառնա վէ Թունատան վիւրուտ իթմէմիշ տիր. Թունա պուղտայը պու սէնէ աչագը ճինս օլտուղունտան, տէկիրմէնճիլէր պու պուղտայը էօղիւթմէզտէն էվվէլ Օտէսա պուղտայը իլէ գարըշտըրմաղա լիւզում կէօրմիւշլէր տիր: Իշթէ պու խուսուս՝ Օտէսա ունըն պու բիյացատա Թէնէզզիւլը ֆիյ իթմէսինի մուճիպ օլմուշ տըր:

Պու հաֆթա 6000 չուվալ ուն սաթըլմըշ տըր. Հազըրտա 4000—5000 չուվալ մալ պուլունմագտա տըր:

Ֆիյաթլար պէրվեճհը ատի տիր.

Լիրա 100 ղրուշտան		Ղրշ.
Օտէսա 1ինճի ճինս	չուվալը	148—150
» 2 » »	»	142—144
» 3 » »	»	132—134
» 4 » »	»	128—132
Եէրլի.—Իպրայիլ պուղտայը ունը	»	124—126
Վառնա	»	112—114
Մարսիլիա	»	96—102

ՊԱՄՊԱԼԻԹԷ

Պու բիյացանըն հալը ումումիսի մաճիպի խօշնուտի տէյիլ տիր. զիրա Թաշրատան մալ իսթէնիլմէմիշ օլտուղունտան, պու հաֆթա բէք ազ իշ օլմուշ տըր.

ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ

(1259 նիւմերօտան տէվամ)

—Թիլաշըն լիւզումը եօգ տուր Մօրիս. ասքէր կիպի միւթալէա էթ, վէ ճէսուրլուղունու ղայպ իթմէ. պու գապա սագալը ճէնճելինին իչի, պիզի զապրիթան եարարը իչինէ կէօթիւրէճէք, վէ զապրիթան եարարընըն իչի տախի, պէնի պէօյիւք մէմուրիեթլէր իչինէ կէօթիւրէճէք տիր, Մօ'րիս: Պէն պիր բօլիս նազըրը օլտուղըմտա, միւթէշարըըզ մէմուրիեթինի բէտտա իտէճէք գատար մէնֆաաթընը Թանըմըշ ատէմլէրտէն տէյիլին տէյի իթիմատ իտէրիմ:

—Իհթիմալ տըր քի տէտիքլէրին սահիհ տիր, Ռօ'պէրթ. Ֆագաթ պունա խըքեաթ օլմագ պէնիմ էլիմտէ տէյիլ պիրա'տէր. Գապրիթան եարարը, բէրիլէրէ մախսուս պիր հալ տըր. հաթթա, սախթէ ճէսուրլուգտան նէ՞ հասըլ օլուր, մէզքիւր եարարըն սէօզլէրինի իթմէյինտէ պիլէ, գանըմ տամարլարըմտա տուրուլուեօր մէսսէլըմ:

—Մօ'րիս, պու պաթըլ իթիգատլարը պէրթարաֆ էթ. ասքէրլիք րուհունա եագըշըր չէյ տէյիլ տիր. պիր իքի սաաթլըգ ճէսուրանէ պիր հարէքէթ, իչին եարարընը օրթաեա չըգարմաեա, Էհալինին սաֆուէրունիւղու իւզէրինէ սէնէլէրճէ կիւլմէյէ, վէ ալէյխուսուս, սէօզիմէ տիգգաթ էթ Մօ'րիս, ալէյխուսուս, պիզի տէ չէրէֆին պալքասընա գատար չըգարմաեա, վէ սէրաեըն գաբուլարընը պիզէ պիզիմ հուզուրումուզտա աչմաեա քեաֆի օլաճագ տըր:

—Նէ՞, պու Գապրիթան եարարը, եինա՞ն իչի մի տիր տիմէք իթթէեօրսուն:

—Պիր գաչ խայաթլար իլէ, օլ պապտէ բէք հագգըը չիւբհէլէրիմ հասըլ օլմուշ տըր:

—Պու խայաթլարը պանա տա կէօսթէրէպիլի՞րմիսին:

—Կէչէն սէնէ Ռօտըն Գէբ մէյխանէճիսինի, ասքէրլէրին էլինտէն ալըպ գաչըրան մասքէլի հէրիֆլէր քիմլէ՞ր իտիլէր. մէզքիւր գապրիթանըն եարըն պուլունան պիր մահէլլտէ, պէօյլէ կիզլի վէ միւսէլլահ մասքէլի պիր ճէմիեէթ պուլունմուշ օլմասընըն, գապրիթան եարարը իլէ իլհագըրը օլա՞մազ մը:

—Պու սէօյլէտիկին, պիր չէյ տիր:

—Տահա խըզլըրընը սէօյլէճէճէյիմ, Ռօ'պէրթ:

—Մէրագըմը Թահրիգ իտէրօրսուն, Ռօ'պէրթ:

—Էվվէթ, կէչէն սէնէ գապանըլմըշ գապրի սագալը էճնէպի վուգուաթընտան իքի սաաթ սօնրա, Մօ'րիս էյի տիյնէ, իքի սաաթ սօնրա մաշուգալարըմըն իչինտէ էն տիլպէրի վէ րուհում կիպի սէվտիյիմ պիր գըզ, եանի Գաթէրինիմ, խանէսինտէն Նապէտիտ օլտու...:

—Ռօ'պէրթ, նէ՞ օլտուն քէնտինէ կէլ պիրատէր, տէտի եիւզ պաշը Մօրիս, Նակէհան քէնտի րէֆիգի իւզէրինտէ պիր պայգընլըգ ալէամէթի կէօրէրէք:

—Խայըր պիր չէյ տէյիլ կէչտի, Մօ'րիս, Թէշէքքիւր իտէրիմ: Պէն օ կիճէնին պազըրը Լօրտ Գըմպէրլէնտին գօնաղընտա պէլլիմիշ օլտուղումտան, բէսէրիմին խանէսինէ կիթմէմիշ իտիմ, Ֆագաթ սապահըլայըն եվէ կիտիպ Թագ օտամա կիրտիյիմտէ, եաթաղըն իւզէրինտէ, պիր տասլանճա վէ պիր գամա բէյմի իլէ միւզէյէնին գըլընմըշ օլան պիր զարֆ տէրունինտէ պիր մէթուպ պուլտում. պու մէքթուպու Նասըլ օրասը կէթիրմիշ օլտուղլարը անլայամատըմ: Նէ բէտէրիմին վէ նէ տէ խըտմէթքեարլարըմըզըն օլ պապտէ պիր մալիւմաթլարը պուլունմամըշ իտի:

—Ամա՛ն Ալլահ, պունու՞ տա մը գապրիթան սիհրպազլարը կէթիրմիշլէր իտի:

—Մէքթուպու աչտըղըմտա, պէնիմ իմիմէ եազըլմըշ օլտուղունու կէօրտիւմ. եազընըն սահիպինի Թանըմադ գապիլ տէյիլ, Ֆագաթ միւնտէրիճաթը, քիմին Թարաֆընտան վասըլ օլմուշ օլտուղունու աչըքճա կէօսթէրմէքտէ իտի: Պունլար սէն տէ պագ:

Ռօպէրթ ճէպինտէն, գալըն պիր քեաղըտ չըգարըպ Մօրիսին էլինէ վէրտի:

Մէզքիւր մէքթուպուն միւնտէրիճաթը չու իտի:

«Ռօպէրթ Բարգըր:

«Իհթիսար էյլէտիյին Թարիք, սէնի տէհշէթլի Թէհլիքէլէրէ կէօթիւրէճէք «տիր:

«Պունունլ իչին սանա իլք իխթար օլմագ իւզրէ, սէվկիւլիւ Գաթէրինին «Նապէտիտ օլտու:

«Արթըգ իլէրուսինի տիւշիւնէպիլէճէք իտրագըն վար տըր:

«Անճագ չու գատարընը իլ պիլմէլիսին քի, պինէֆշէ քէնտի էօմրիւն «տախի էլիմիզտէ օլուպ, պիր իշարէթ իլէ անը գաթ իլէճէյէ միւգթէտիրիզ:»

«Շիմտիքի հալտէ տօսթունուզ»

Մօրիս մէզքիւր մէքթուպու իքի տէֆա օգուտուգտան սօնրա, կէրուէտ իատէ էյլէտի:

—Ռօ'պէրթ, տիւշմէն օրտուսունա գարշը էօմրիւմիւ Թէհլիքէյէ վազ էյլէմէեէ պիր տագըգա պիլէ Թէրէտտիւտ իթմէյէճէյիմի պիլիրսին, քէզալիք ԳաԹէրինինին խըլասը եախօտ էօլտիւրիւլմիւշ իսէ ախզը ինթիգամը իչիւն էլիմտէն կէլէն մուավէնէթի սալա սէնտէն էսիրկէմէյէճէյիմի տէ պիլիրսին. Ֆագաթ իշին իչինէ կիրէն չու գապրիթան լաղէթի, տամարլարըմտա պուզ էնտիրիյօր: Նէ՞ եարայըմ պիրատէր, պունա իսթէր կէվճէքլիք տէ, իսթէր գօրգագլըգ տէ, իսթէրսէն պուտալալըգ տէ, նէ տէրսէն տէ, էլիմտէ տէյիլ տիր.

—Ֆագաթ հէր նէ տախի օլսա պէնտէ սէնինլէ պէրապէր պուլունաճագ տէյի՞լմիյիմ Մօրիս. պէն տահա տիւնքի պիր ասքէր օլտուղում հալտէ չու եաբար բէրտէսինի եըրթմայա իհթիրազ իթմէքտէ իքէն, սէնին կիպի պունճա սէնէլէրտէն պէրի Իքինճի Ճօրճ գրալ հազրէթլէրի օրտուլարընըն չէճաաթլընա տախիլ պուլունան պիր օֆիչէալըն, պէնտէն կէրի գալմասը աճէպ տեօղըմա՞ մը:

—Ռօ'պէրթ, պու իչ, չէճաաթ եախօտ ճէսուրլուգ իչի տէյիլ տիր տէյօրում:

—Պէնտէ սանա էմնիյէթի քեամիլէ իլէ սէօյլէյէպիլիրիմ քի, չէճաաթ վէ ճէսուրլուգ իչինտէն պաշգա պիր իչ տէյիլ տիր տէյի. վէ պու չէճաաթ վէ ճէսուրլուգ, Նասըլ քի պունտան մուգատտէմ տախի սէօյլէտիմ, պիզի իւչտէք մէմուրիեթլէրէ կէօթիւրէճէք; վէ սէքիզէն եիւզ քիշինին Թէրքինէ, Թէքմիլ Ինկիլթէրրա բօլիս օրտուսունուն պաշընա կէչիրէճէք տիր: Մօ'րիս, պէնիմ բօլիս Նազըրըլըղըմ, վէ սէնին տախի միւթէշարըըզ րութպէյի օլմասը, չօգ տէյիլ, անճագ պիր իքի սաաթլըգ ճէսուրլուղումուզտան ասըլը տըր: Պունա սէնին գանըն Նա՞սըլ Թէհամմիւլ իտէպիլիր:

Եիւզպաշը Մօրիս, պիր միւտտէթ ասլա ճէվապ վէրմէյիպ, պաշընը աշավէ՝ տէրին Թէֆէքքիւրլէրէ տալարագ, սինէի ասքէրիյէսինտէ, գօրգու վէ հըրըս չան տույղուլարընըն մուհարէպէսի նէթիճէսինէ միւնթազըր պուլունմագտա իտի:

Նիհայէթ հըրըս չան ղալէպէ իթմիշ կէօրիւնմէյէ պաշլատը:

—Ռօ'պէրթ, պէլագէթի լիսանըն, գօրգու տույղուլարըմա ղալէպէ իտէեօր. Ֆագաթ Թէքլիֆինի գապուլ իթմէք իչիւն, պիր չարթ վազ իտէճէյիմ:

Շէքէր․—Թրիէսթէ վաբօրը իլէ 1.400 չուվալ վիւրուտ իտիւպ, 300 չուվալ սաթըլմըշ տըր ։ Հազըրտա 2,000 չուվալ մալ վար տըր ․ բիյասա տուրկուն տըր ։

Գահվէ․—300 չուվալ վիւրուտ իտիւպ, 200 չուվալ սաթըլմըշ տըր ։ Հազըրտա 6,500—6,700 չուվալ մալ վար տըր ։ Հէր նէ գատար էճնէպի բիյասալարընտա պու մալին ֆիյաթը գավի օլուպ, Թէրագգի տախի իթմէքտէ իսէ տէ, պուրատաքի բիյասա ուճուզլանմագ իւզրէ տիր ։

Բիրինճ․— Հինտիսթան բիրինճինտէն 1000 չուվալ վէ Իթալիա բիրինճինտէն 500 չուվալ վիւրուտ իթմիշ օլուպ, 300 չուվալ Հինտ բիրինճի սաթըլմըշ տըր ։ Հազըրտա 6800 չուվալ գատար Հինտ բիրինճի պուլունմագտա տըր ։ Բիյասա տուրկուն օլուպ, ֆիյաթլար տա էնմէքտէ տիր ։

Մէրճիմէք․— 5000 սանտըգ վիւրուտ իտուպ, հէման հիչ սաթըլմամըշ տըր ։ Պու մալին ֆիյաթը Թէրագգը իթմէք իւզրէ տիր ։

Բէզրիւլ Խուշ․— Հիչ վիւրուտ իթմէմիշ տիր ․ Խալընըզ սարֆիյաթը մահէլլիյէ իչիւն 1500 սանտըգ սաթըլմըշ տըր ։ Հազըրտա 30000տէն 33000 սանտըղա գատար մալ պուլունմագտա տըր ։

Ֆիյաթը հարիճէ լիրա 103 ղրուշտան

		Ղրշ․
Հօլանտա չէքէրի գըրըզ․ Ֆըչը իլէ	գանթարը	220
» » » չուվալ իլէ	»	216
Թրիէսթէ » » » »	»	218—224

Լիրա 100 ղրուշտան

Քէլլէ չէքէրի 2—3 քիլօգ․ (100տէ 7 սգօնթօ)	50 քիլօգ․	255
Պրազիլիա գահվէսի էյի ճինս	օգգասը	9
Աւէթա գահվէ	»	6.50
Պէլճիգա սթարմաչէթի	քիլօգ․	6.25—6.75
Ֆրանսըզ » 12 քիլօգլըզ	սանտըղը	86
Զիվիտ	օգգասը	95—130
Սիսամ գըրմըզ	»	42—46
Քիւլ բէնկի գըրմըզ	»	43—46
Գարանֆիլ	»	21—23
Հինտ բիրինճի	80 օգգալըգ չուվալը	130—136
Աք սիյահ չայ	օգգասը	14—17
Էյի ճինս չայ	»	40—45
Էն էյի ճինս չայ	»	100—120
Ամէրիգա բէթրօլ կազը	սանտըղը	40—43
Քէմիօն	օգգասը	8.25—9

Լիրա 104 ղրուշտան

Ցէօյիւլքէմիւ սիյահ պիպէր	օգգասը	8.25—9.75

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

Քինինիւն	գանթարը	240—300
Ինկիլիզ գօլասը	պիր գանթարլըգ սանտըղը	195
Իթալիան բիրինճի	80 օգգալըգ չուվալը ֆր․	38—43.50
Րիզօն բիրինճի ճինս ֆրանքինի » » » »		44
» » » Բագթօրինօ » » » »		43.50

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ

Պունուն բիյասասը տուրկուն տըր ․ պու հաֆթա Պայրամ սէպէպիյլէ ազ մուամէլաթ իճրա օլունմուշ տըր ։

Մանչէսթըրտան վէ Մաքէտոնեանըն տիւկէր ճիհէթլէրինտէն պիր չօգ մալ ալըճըլար կէլմիշլէր իսէ տէ, Պայրամ օլմագ սէպէպիյլէ կէօմրիւք գարալը օլուպ պու իսէ բայիթախթտան մալ իրսալինի միւսաատէ իթմէյէճէք օլտուղընտան, մէրգուման հիչ պիր իշ կէօրմէմիշլէր տիր ։

Ափիոն․ —Բիյասատա կէչէն հաֆթա գատար րէվաճ եօգ տըր՝ սաթըլան ճէսէմիյէթսիզ տիր ․ պու մալըն բիյասասը տուրկուն օլուպ ֆիյաթը Թէնէզզիւլ իթմէքտէ տիր։ Ազ սավաչըլար պուլունմագտա իսէ տէ, պու մալ Թալէպ օլունմամագտա օլտուղընտան, տըգգաթա շայան հիչ պիր Թէպէտտիւլ վագը օլմամըշ տըր ։

Պամուգ․— Կէչէնէք հաֆթա պիր չօգ սաթըլար վուգու պուլամաղը մէյլնուզ տըր ․ Անատօլուտա իճրաի ահքեամ իտէն գըթլըգտան տօլայը, գըթաի մէզգիւրէտէն պու մալ ֆազլա Թալէպ օլունմամագտա տըր ։ Պու մալ իչիւն Ամասիատան վասի էմիրլէր կէլմիշ իսէ տէ, պիրտէն պիրէ պու էմիրլէրին արտը քէսիլմիշ տիր ։ Պու մալ հագգընտա իրան բիյասասընտա բէք զիյատէ րէվաճ վար տըր ․ զիրա վիւրուտ իտէճէք մալլէր կէճիքմիշ, վէ պիլխասսա պասմալարճա րէվաճ միւշահէտէ օլունմուշ տըր ։ Լաքին պէօյլէ պիր քիար վէրէճէք մըգտարտա սաթըլմըշ տըր ։ 100—150 պալյա սաթըլմըշ տըր ։

Բօյամալըգլար․— Բիյասատա բէք զիյատէ տուրկունլուգ վար իսէ տէ, խազընտա րէվաճ կէօրիւլէճէյի մէմուլ տըր ։ Պու հաֆթա պու մալտէն ասլա վիւրուտ իթմէմիշ տիր ։

ՄԱՏԷՆԻՅԱԹ

Կէչէն հաֆթաքի բիյասա տուրկունլըղը տէվամ իթմէքտէ, վէ բըզը սըզըլա Թալէպ օլունմագտա տըր ։ Հէր նէ գատար պու հաֆթա Ինկիլթէրրատա ֆիյաթլար տուրկուն պուլունմուշ իսէ տէ, գավիլիքտէ տէվամ իթմիշ օլտուղընտան, էլինտէ պու մալտէն օլանլար խուսուսէ ֆիյաթլար Թալէպ իթմէքտէ տիրլէր ։

Ցէմիր․— Պու հաֆթա պու մալտէն բէք չօգ սաթըլաճագ իտի իսէ տէ, Գուրպան պայրամը օլմագ միւնասէպէթիյլէ կէօմրիւք գաբալը օլտուղունտան, անճագ 150 թօնէլաթօլըգ սաթըշ օլմուշ տըր ։ Պու հաֆթա հիչ վիւրուտ իթմէմիշ իսէ տէ, կէլէճէք հաֆթա իչիւն պիր չօգ տէմիր վիւրուտինէ պէքլէնմէքտէ տիր ։ Պուրատա Շուէտ գարֆիցասը բէք գըթ տըր վէ էյի ճինսլարը տա եօգ տըր ։ Պու հաֆթա Ինկիլիզ գարֆիցասընըն բիյասասը՝ արանըլմամասընտան տօլայը պիր ազ տիւշմիւշ տիւր ։

Ֆընտըգ Եաղը․— Հազըրտա պու մալտէն հիչ պուլունմամասը հասէպիյլէ իչ օլմամըշ տըր ։ Ֆիյաթլար պիր ազ Թէրագգի իթմիշ տիր ։

Թահթա Քէօմիւր․— Բիյասա տուրկուն ֆագաթ գավի տիր ։

Մաքինէյաթը ատէտէ․— Պու հաֆթա խասպէր վէրիլէճէք հիչ պիր իշ վուգու պուլմամըշ տըր ։

Աշչէսի բէչլին օլուպ Թէսլիմ մէսարիֆի տէ ալըճըյա իւզէրինտէ օլարագ, ֆիյաթ ճէտվէլի պէր վէճհը աթի տէրճ օլունուր ։

Ֆիյաթը հարիճէ լիրա 100 ղրուշտան

		Ղրշ․
Նալլըգ տէմիր չուպուգլարը	գանթարը	48
Շուէտին » »	»	77
Նալլըգ » տէմէթլէրի	»	49
Շուէտին » չուպուգլարը	»	84
Շուէտին » տէմէթլէրի	»	82
Թախմա Ն՞. 1—4 պիր գաթ	»	66
» » 5—10 իքի գաթ	»	76
» » 11—14 իւչ գաթ	»	86
Խուրտալըգ սաճ	»	94
Աւէթա տէմիր 1—3 բարմագ	»	65—71
Ցէմիր Թէլ	»	67
Գարֆիճա	ֆըչըսը	71—74
Զէլիք չուպուգլար	»	130—
Գալայ չուպուղու	գանթարը	720—730
Թէնէքէ	2 սանտըղը	180—183
Թահթա պագըր	օգգասը	12-12.50
Սըանիա գուրշունու	»	135—140
Թահթա գուրշուն	»	180
Ավ գուրշունու	»	122
Զինգօ	100 օգգասը	78 ֆր․

ԻՍԲԻՐԹՕ

Պու հաֆթա վուգու պուլան իշլէր էհէմմիյէթսիզ տիր ։ Պու մալին ֆիյաթը կէրէք պուրատա վէ կէրէք մահալը սաիրէտէ տէյիշմէմիշ տիր ։ Գօլայճա անլաշըլապիլէճէյի վէճհլէ, ֆիյաթլարըն խուսուսէ օլմասընտան նաշի էլինտէ պու մալտէն օլանլարըն տայանըպ տուրմալարը էյի պիր նէթիճէյի միւնթիճ օլմայըպ, անճագ մալլէրինին պօզուլմասընա սէպէպ օլաճագ տըր․ զիրա չիմտի Ռուսիատա մահսուլըն իմպիքտէն չէքիլէճէք վագթի օլտուղընտան, պիթթապ Ռուսիատան պիր չօգ մալ վիւրուտ իտէճէյի ճիհէթլէ, պէլէ ռումում պու մալին ֆիյաթը Թէնէզզիւլ իտէճէյի մէմուլ տըր․ Պու հաֆթա 50 ֆըչը Ռուսիա մալը վիւրուտ իթմիշ, վէ 35 ֆըչը էհնէ Ռուսիա մալը սաթըլմըշ տըր ։

Ռօմ․— Բիյասա բէք զիյատէ տուրկուն տըր ։ Պու հաֆթա նէ սաթըլմըշ վէ նէ տէ վիւրուտ իթմիշ տիր ։

ՄԱՏԷՆ ՔԷՕՄԻՒՐԻ

Բիյասատա տուրկունլըգ հալա տէվամ իթմէքտէ օլուպ, էհէմմիյէթսիզ իշլէր վուգու պուլմուշ տըր ։ Ճիվէլէճէ ագտ օլունան գօնթրաթօյա գարշը պու հաֆթա 2000 թօնէլաթօ մալ թէսլիմ օլունըրըզ կիպի, 400—500 թօնէլաթօ տա սաթըշ վուգու պուլմուշ տըր ։

Վիւրուտ իտէն մալ 1500 թօնէլաթօ նիւգասըլ իլէ 1500 թօնէլաթօ Գարտիֆ տիր ։

ԻԽՐԱՃԱԹ

Թիֆթիկ․—Պու հաֆթա օգգասը 21—21.50 ղրշ․տան 130 պալյա էնգարէ վէ 18 ղրշ․տան 40 պալյա Գայսէրիյէ մալը քի ճէման 170 պալյա մալ սաթըլմըշ տըր ։ Հազըրտա 9000տէն 9200 պալյա գատար մալ վար տըր ։ Լիվըրբուլտա ուճուզ ֆիյաթլա խանի օգգասը 20տէն 500 պալյա գատար մալ սաթըլմըշ տըր ։

Այփէ․— Պու հաֆթաքի բիյասատա կէչէն հաֆթաքինաձէն զիյատէ րէվաճ եօգ տըր վէ չիմտիքի հալտէ բիյասա տուրկուն տըր ։ Օգգասը 210 ղշ․ա 10 սանտըգ Թօգաթ, օգգասը 215 ղշ․ա 10 սանտըգ Մալաթիա, օգգասը 193 ղշ․ա 5 սանտըգ Պալըքէսէր քի ճէման 35 սանտըգ իլէ օգգասը 185 ղշ․տան 10 տա սէբէթ վիւրուտ իթմիշ տիր ։ Հազըրտա պուլունան մալ 330 սանտըգ տըր ։ Էճզաճըլարա վէրիլէճէք մալ իչիւն իզմիր բիյասասը գավի տիր ։ Լիվըրբուլտան կէլէն խամպէրլէրէ կէօրէ, պու մալին էյի ճինսլէրի բէք տէ արանըլմագտա տըր ։

Ճէհրէ․— Պու հաֆթա օգգասը 6.75 ղշ․տան էնգարէ մալը, օգգասը 6 ղշ․տան Թօգաթ մալը, վէ օգգասը 5.50ղշ․տան Զօրում մալը օլարագ 50 չուվալ սաթըլմըշ տըր ։ Հազըրտա 1500 սանտըգ մալ վար տըր։ Բիյասա տուրկուն տըր ․ սաթըճըլար տա իհթիյաթլը տավրանըյօրլար ։

Քիթրէ․— Պու հաֆթա օգգասը 29 ղշ․ա 3000 օգգա պէյազ Նուսէյպին էնգարէ մալը իլէ, օգգասը 27 ղշ․ա տա 2000 օգգա ատէթա պէյազ Նուսէյպին քի ճէման 5000 օգգա սաթըլմըշ տըր։ Հազըրտա 20—22 պին օգգա մալ պուլունմագտա տըր։ Հէր նէ գատար բիյասա տուրկուն իսէ տէ ֆիյաթլար բէք գավի տիր ։

Եաբաղը․—Պու հաֆթա օգգասը 7 ղրշ․տան 10,000 գըյէ Էսկիշէհիր մալը սաթըլմըշ տըր ․ պիրինճի ճինս Գասապ պաշը 9.25 ղրշ․ա իքինճի ճինս 7.25 ղրշ․ա վէ իւչիւնճիւ ճինս 5.75—6.25 ղրշ․ա սաթըլմագտա տըր ։ Լիվըրբուլ բիյասասը բէք գավի տիր վէ պիրինճի գասապ պաշը չօգ արանըլմագտա իսէ տէ, օրատա պու ճինստէն հազըր մալ եօգ տըր ։

Մում․— Պու մալ հագգընտա հիչ պիր տէճէճէյիմիզ եօգ տըր, զիրա բիյասասը տուրկուն օլուպ, սաթըշ տա վուգու պուլմամագտա տըր ։

Բատեմ․ —Պունուն բիյասասընտա տա տուրկունլուգ վար տըր․ էճնէպի մահսուլաթ պուրա բէքլէնմէսինտէն հէնուզ կէօրիւնմէճէք պալլամըշ տըր ։ Պու հաֆթա սարֆիյաթը մահալլիյէ իչիւն օգգասը 6.7/8 ղրշ․տան 25 պալյա Աթանա մալը սաթըլմըշ տըր ։ Իզմիր մալը 7 ղրշ․ 20 բարատան 7 ղրշ․ 25 բարայա գատար սաթըլմագտա տըր ։

Օ. ԳԱՄԷԼԻԱ

ՊԷՕՑԻՒՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ն՞ 8 ՀԱՃՕՊՈՒԼՕ ՉԱՐՇԸՍԸՆՏԱ Ն՞ 8

Օ. ԳԱՄԷԼԻԱ մաղազասը՝ հուլուլ իտէն մէվսիմը չիթա իչիւն Բարիզին պիլճիւմլէ մօտալարընը պու քէրրէ ախզ իյլէմիշ օլտուղունու քէնտի պիլճիւմլէ բաղլէթլու միւշթէրիլէրինէ իթխար իտէր ։ Խայլի սէնէլէրտէն պէրու ճիհանին էհէմմիյէթինէ մալիկ օլմուշ օլան մէզքիւր մաղազա՝ քէնտիսինէ միւրաճաաթ բաղլէթ պույուրան միւշթէրիլէրինի մէմնուն իթմէքտէն պիր ան տուր օլմամըշ տըր ։ Պօնտան մաատա մէզքիւր մաղազայա միւրաճաաթ իտէճէք միւշթէրիլէրին՝ կէրէք նէֆասէթճէ վէ կէրէք մօտաճա սաիր եէրլէրտէ բէք նատիր պուլունապիլէճէքլէրի մալլէրտէն բէք զիյատէ մէմնուն գալաճագլարընը պէեանէ հաճէթ տէյիլ տիր ։

Իմտի Օ ԳԱՄԷԼԻԱ մաղազասը սաիր սէնէլէր միսիլլիւ պու սէնէ տախի միւշթէրիլէրինէ զայէթ նէֆիս վէ բէք էյի ճինստէն մալ վէրէպիլէճէյինտէն տօլայը քէնտիսինի պախթիյար ատ իյլէր ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թարապլուսը—Ղարպ վիլայէթի վալիլիի՝ Նաֆիա գօմիսիօնը ազասընտան Բասիմ բաշա հազրէթլէրինէ,

Շուրայի Տէվլէթ ազալըղը՝ ինթիխապը մէմուրին գօմիսիօնու ազասընտան Րիզա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Սուրիա վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի րէիսէթի՝ վիլայէթի մէզքիւրէ մահքէմէի իսթինաֆիյէսի ազասընտան Միւսէնիզատէ Մէհմէտ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կիրիտտէ Աբօգօրօնա նամ մահալտէ ախիրէն զուհուր իտէն գաչագըլըգ՝ նէթայիճը վախիմէյի մուճիպ օլմուշ տըր ։ Պու գաչագըլըգ՝ պիզ Թապուր սաֆ քիյատէ ազքէրինին օրայա կէօնտէրիլմէսի իւզէրինէ, քէսպը սիւքիւնէթ իթմիշ տիր ։ Պու հէճէճան՝ Հանեատա նէշր օլունան [illegible] նամ Ռում կազէթասընըն լազըմ իլէ սահիպը իմթիյազը վէ պաշ մուհարրիրի պուլունան Մ․ Բաբատագիսին թէվգիֆինտէն նէշէթ իթմիշ տիր ։ Պու կազէթա՝ էմնիյէթը ումումիյէ հագգընտա չէտին պիր պէնտ եազըպ, պու պէնտտէ տէ միւթէսարրըֆ պէյի հինտէ Թաարրուզ իտիլտիյինտէն նաշի մէզքիւր կազէթա լազըմ օլունմուշ տըր ։

—

Պէյօղլունտա Թէքէ պաշընտա վագը Գօմիսիօն պաշչէսի՝ Աթինանը տաիրէ Թարաֆընտան 1200 լիրա իճար իլէ պիր միւսթէճիրէ վէրիլտիյի, վէ պունուն իչիւն կազինօլար իլէ էյվէլճէ քէֆիլէթ վէ սուրէթը միւզայէտէ իլան օլունմագ լազըմ կէլիր իքէն, պունա Թէմամը իլէ րիայէթ օլունմամըղը պիտանը իլէ, պիր Թագըմ Թալիպլէր Շէհր Էմանէթինէ միւրաճաաթ իտէրէք, պէտէլը իճարէ պիր գաչ քիւզ լիրա զամմ իտէճէքլէրինի արզ իթմիշ օլտուգլարը վէ Էմանէթ ճանիպինտէն տախի իճապընտա պագըլաճաղը ճէվապը վէրիլմիշ մէմուլ տըր ։

—

Զէնտ կիւն ագտէմ Քիւչիւք Զէքմէճէտէ, չիֆթճինին պիրի Թարլասընտա չալըշմագտա իքէն եըլտըրըմ իսապէթ իտէրէք Թէլէֆ օլմուշ տըր ։

Կէչէն բազար կիւնիւ իզմիրտէ Ցարագաճ նամ մահալտէ մէյխանէճինին պիրիսինտէ պիր գաչ էշխաս սէրխօշլանարագ բաթըրտը իթտիքլէրինտէն, բօլիս կէլիպ տիշարը չըգմալարընը էմր իթմիշ իսէ տէ, էշխասը մէրգումէ մուգավէմէթ իթտիքտէն մաատա պըչագ տախի չէքմիշ օլտուգլարընտան, բօլիս նէֆէրատընտան պիրի րէվօլվէր իլէ սէրխօշլարըն պիրինի եարալամըշ տիր ։

—

Ատէնատէքի գըշլա հագգընտա պըլնան մալումաթա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ գօլէրանըն Թարիխը զուհուրը օլան աղաֆրանկա օգոսթոսի 2տէն Թարիխը տէֆ ու մահվը օլան սեպտ․ 27սինէ գատար 184 քիշի գօլէրատան Թութուլմուշ, 149 քիշի էօլմիւշ վէ սեպտ․ 27տէն սօնրա հիչ պիր վուգուաթ վէ էօլիւմ վուգու պուլմամըշ տըր ։

—

Խունան հիւքիւմէթինին սապըգ Գալաս վէ ախիրէն Մանասթըր գօնսօլօսու օլուպ, էլեէվմ Աթինատա պուլունան Մ․ Ալէքսանտր Գօստի իզմիրէ պիր բաքէթ գալպ գաիմէ իտխալ իթմիշ օլտուղընտան, մէրգում պու աֆէ Աթինատա ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տըր ։

—

Վօլօսըն Թէրքի ագըպինտէ, Խունան գըրալը՝ Խունանըն չարգ ֆիլօսու իլէ պէրապէր չէհրը մէզքիւրէ ազիմէթ իտէճէք իմիշ ։

—

Ռուսիա Զարընըն խաւքըը հարպլարընտան Ժէնէրալ Բիէր Վասիլիէվիչ՝ էվվէլքի կիւն Ցէրսատէթէ կէլմիշ տիր ։

Ժէնէրալը մումայիլէյհ պուրատան Ֆիլիպէյէ կիտէճէք տիր ։

—

Էվվէլքի կիւն Ինկիլիզ տաւն վէքիլի Մ․ Պուրգ Թարաֆընտան Պէյօղլու Ինկիլիզ միւթէսպէրանընա Օթէլ Րօյալտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունմուշ տըր ։

—

Ալէմտաղը ճիվարընտա զուհուր իթտիյինի խապէր վէրմիշ հայտուտլարտան պէշ նէֆէրի՝ չէնտ կիւն ագտէմ մահալը մէզքիւրտէն օ ճիվարտա պիր գարիէյէ կիթմէքտէ օլան պիր չախսըն իւզէրինէ հիւճում իտէրէք, իւզէրինտէ պուլունան 5 ատէտ Օսմանլը լիրասընը ղասպ իյլէմիշլէր տիր ։

—Սէօյլէ՝ Մօրիս․ ճէսուր օլան ատէմ սէրպէսթ տէ օլմալը տըր ։

—Մայէթիմիզտէ, հիչ տէյիլ իսէ, գըրգ էլլի նէֆէր տէ ասքէր պուլունմալը տըր ։

—Մօ՛րիս, ասքէրէ լիւզում պուլունմազ իտի, պու Թէքլիֆիմի սանա սունմայաճագ իտիմ․ պէն եալընըզ պաշըմա տա գըրգ էլլի նէֆէր ասքէր իլէ սէֆէրէ գըրար իտէպիլիրիմ ։

—Էօյլէ իսէ, նէ՞ իչիւն պանա միւրաճաաթ իթտին ։

—Զիրա քի, իքիմիզի կէօրէճէք իչին, Թէքմիլ պիր ասքէր Ֆըրգասը կէօրէմէզ ։ Մօ՛րիս, պու էսրար բէրտէսի, գուվվէյի քիւլլիյէ իլէ տէյիլ, իլլա ուսթալըգ գուվվէթի իլէ էրրթըլապիլիր ։

—Բէք ալէա, պիզ նէ՞ ուսթալըգ իտէպիլիրիզ ։

—Գուվվէյի քիւլլիյէ իլէ գայրիսթան իւզէրինէ հիւճում օլունտուգտա, անըն կիզլի մահալլէրինտէ պուլունմասընը չիւպհէ իյլէտիյիմ ճէմիյէթի խաֆիյէնին էսէրինի պիլէ կէօրէմէյիզ․ ֆագաթ եալընըզ պիզ իքիմիզ օլտուղումուզ, էմսալլէրի կիպի պիզի գօրգութմագ իւզրէ պէյազ չէյթանլար գըլաֆէթի իլէ մէյտանա չըգմայա ինթիզար իթմէյէճէքլէրինտէն, ճէսուրանէ կէօզիւ վէրտիյիմիզտէ, էլպէթթէ պունլարըն եարարը տէրինլէրինէ թէճաւիւզ իտէպիլէճէյիզ․ օնտան սօնրասը արթըգ գօլայ տըր․ էլվէրիր քի չուճլարըն ինսան օլտուգլարընը իքիմիզ Թաստիգ իտէլիմ ։

—Վէլէվ սէնին տէտիյին կիպի օլսա տախի, իքիմիզ եալընըզճա, գուվվէյի քիւլլիյէյէ նա՞սըլ գարշը կէլէպիլէճէյիզ ։

—Օրասընը, սէնին ասքէրլիք տույղունա սըւալ էթ, Մօ՛րիս․ պէն սէնտէն պէօյլէ պիր Թէրէտտիւտ պէքլէմէզ իտիմ․ վէ հէմ տէ, պիզիմ կիպի ատէ խալգը քիվանարընըն, Թէվզէսիւտէ պէօյլէ Թէհլիքէլէրէ տիւշար օլմագըըն, պէօյլէ մէմուրիյէթլէրէ վասըլ օլմալարը գապիլ օլապիլի՞ր մի ։

—Ռօ՛պէրթ, հէր սէօյլէտիյին զըրըլ հազըր պիր ճէվապըն վար տըր ․

—Պունտան տա պաշգա, լազըմ կէլէն իհթիյաթը տա տիւշիւնմէմիշ տէյիլիմ, Մօրիս, իքիմիզ տէ պաշտան Թըրնագա գատար զայըն զըրհլար իլէ վիւճուտիմիզի մուհաֆազա Թահթընտա պուլունտուրուրուզ ։

—Էվվէլէ պունու էյի տիւշիւնմիւշսին Ռօպէրթ, պու զուլէտէ, բէք գուվվէթլի զըրհլար վար տըր ։

—Իմտի Թէքլիֆիմի գապուլ իթմէյէ րազը օլուրսուն ։

—Էվվէթ, Ռօ՛պէրթ, գապուլ իտէրիմ, տէտի Մօրիս քէնտինէ կիւվէնէրէք․ հիւճում նէ՞ զէման վուգու պուլաճագ տըր ։

—Շիմտի, Մօրիս ։

—Շիմտի մի՛ . . . , տէտի Մօրիս մէյէնուսիյէթլէ Ռօպէրթին իւզիւնէ պագարագ ։

—Էվէէթ շիմտի, Մօրիս, ղայպ իտէճէք վագթիմիզ եօգ տուր․ վէ հէմ տէ իսթէտիյիմ չէյլէրին պիլա սիւալ էտիմէ Թէսլիմ իտիլմէսի իչիւն, Լօրտ Գըմպէրլէնտ Թարաֆընտան Լօնտրա Գալէսի միւտիրինէ խիթապէն եազըլմըշ օլան էմրնամէ տախի ճէպիմտէ տիր․ գալէ միւտիրին հուզուրունա չըգալըմ վէ զըրհլարըմըզը վէ սիլահլարըմըզը ալըգ իտէլիմ ։

Ռօպէրթ, էննէ Թէրէտտիւտ կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ օլան Մօրիսին գօլունտան Թութուպ աճալա գալէյէ, վէ մէրգումու տաիրէ չէքիշտիրէրէք, միւտիրին տայիրէսի եօլունու էլէ ալտը ։

Նիկկիրմի տագըգա սօնրա, Ռօպէրթ վէ Մօրիս, պաշտան Թըրնագա գատար զըրհլարա պիւրիւնմիւշ վէ բիւր սիլահ օլտուգլարը հալտէ, Լօնտրա գալէսի գաբուսունտան տըշարը չըգարագ, տէհշէթլի գայրիսթանըն եօլունու էլէ ալտըլար ։

—Մօ՛րիս, էհէր գօրգու Թէքրարէն ճէսուր եիւրէյինի խաթիլա իթտի իսէ, սէօյլէ կէրի տէօնէլիմ․ պիրատէր, ասքէր օլտուղունու, վէ բօլիս միւսթէշարըղընը ունո՛ւթմա ։

—Խայըր Ռօ՛պէրթ, Մօրիս պիր տէֆա իչինէ կիրմիշ օլտուղու Թարիգտէն կէրի տէօնէմէզ տէտի, պինաէն իւզպաշը, տէրունինտէն ուզուն պիր ա՛հ չէքէրէք ։

Իքի գահրաման զապիթլէր, արթըգ տիհանլարընտան ասլա պիր սէս չըգարմաեարագ, աղըր աղըր մահէլլի մագսուտլէրինէ տօղրու իլէրու վարմաեա պաշլատըլար ։

Եարը կիճէյէ, Թամ պիր սաաթ գալմըշ իտի ։

(Տէվամը)

Քէզալիք մէզքիւր հարուտլար-տան 7 քիշիլիք տիկէր ֆըրգա՝ Ա-լէմ տաղը ճիվարարընտա սէքիզ-ն նէֆէր գատաի քէօմիւրճիւլիւ սօյտուգտան սօնդրա։ Եալէրինի պաղալրպ սավուշմըշլար տը։

ԻԼԱՆԱԹ

Շէհր Էմանէթինտէն կելէն իլան

Ցավուտ բաշա իսկէլէսի խարիճինտէ Գալէ գաբուսու իլէ Լանկա պօսթանընա կիտէն թարիգ արասընտա վէ քէօչէ պաշընտա թէսվիյէի թարիգտէն գալմըշ վէ հէր տիւրլիւ ագար ինչասընա էլ-միրիչի պուլունմուշ օլան Էմանէթ մալի 32 արշըն 12 բարմագ արա պիլմիւգայէտ թէգաբրուր իտէ-ճէք պէտելիլէ սաթըլաճաղընտան, թաիպ օլանլարը իչպու թըշրինը էվվել նիհայէթինէ գատար Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իլէմէլերի իլան օլունուր։

21 Թըշրինը էվվել 97 2—2

ԲԵԲ ԶՕԳ ՖԻՄԷՍՆԵՑԻ

ՄԻՒՔԷՏՏԵՐ ԻՏԷՆ

ՎԷՎԷԼԷԼԻ ԽԱՄԹԱԼԸԳ

Պու խամթալըգ հիւզի պիր միյտ պօղուգլուղու իլէ պաղլար, լաքին էկէր իպթիտատա միւհիմնէնիմէզ իսէ, նիհայէթ վիճուտըն հէր թարգինա վէ պաշլըճա տալղան, գարա ճիյերէ վէ միտեէ վէ նիհայեէթ պիթիւն էթ պէզլէրինէ սիրա եէթ իտէր, վէ պու սուրէթլէ պու խամթալըգա միւպտէլա օլանլար միւթէթը էօմիւրլիրինտէ մուզտարըպ օլուպ, էօլիւմ անլէրի պու իզտիրապտէն գուրթարըր։ Էքսէրիա պու խամթալըգ էյի ֆարգ օլունմայըպ եանլըլըր, լաքին չու միւվալլար իպրաս օլունտուգտա, մէզքիւր խամթալըգա միւպթէլա օ-լուպ օլունմադընը անլաշըլըր. Թա-մամ թիտիքտէն սօնրա նէֆէս պալըպ վէրմէքտէ միւշքիլաթ, զահմէթ վէ սըզգինթը չէքէրմիսինիզ։ Տէրինտէն պիր ադրը վէ պու ադրը իլէ պէրապէր տախմի պիր եօրկունլուգ տույամրմըրը նըզ։ Կէօզլէր սարարը մը։ Սապահլարը տիշլէրտէ վէ տիշ էթլէրինտէ գաթը, վէ եարըշկան պիր նէմլիք վէ ադրգ տատսըզլըրը վարմը։ Տիլ բաալը մը տը։ Գապուրկալարտա վէ սրբրտա ադրը տույամրմըսընդ։ Գարա ճիյեր զէօյիսմիշ կիպի սաղ թարաֆընընդտա պիր թազելիգ վարմը։ Գապըլըգ վարմը։ Ուճգալի պիր վազկէթտէ եանի պօղու։ պօյունա եաթմըշ օլուպ տա պիրտէն պիրէ գալգընընդզա։ պիր նէվի պաշ տէօնմէք վէ կէօղլէր գամաչմագ կիպի չէյլէր օլուր մը։ Իտրար աղ մը տը։ Գարա ճիյերէ